

Základní škola a Mateřská škola Brno, Pastviny 70

příspěvková organizace

Pastviny 70, 624 00 Brno

www.zspastviny.cz

MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM

ŠKOLNÍ ROK 2025/2026

Ředitelka školy: Mgr. Gabriela Kuběnová

Zpracovali: Mgr. Kateřina Černá, školní metodička prevence pro 1. stupeň

Mgr. Martin Dufek, školní metodik prevence pro 2. stupeň

OBSAH

1. ÚVOD.....	3
2. Identifikační údaje školy	3
3. Charakteristika školy	5
4. Analýza výchozí situace	6
5. Cíle MPP	7
5.1. Dlouhodobé cíle	8
5.2. Krátkodobé cíle	8
6. Realizace MPP	9
6.1. Trvalé úkoly pedagogických pracovníků	9
6.2. Metodické, učební materiály a další pomůcky	10
6.3. Metody a formy práce	10
6.4. Spolupráce se zákonnými zástupci	11
6.5. Preventivní programy a jednorázové akce	11
6.6. Prevence jako součást výuky	14

1. ÚVOD

Minimální preventivní program (dále rovněž „MPP“) ve školním roce 2025/2026 vychází z metodického doporučení a metodických pokynů v oblasti primární prevence rizikového chování, schváleného vedením MŠMT pod č. j. 21291/2010-28.

MPP je zpracován na jeden školní rok v souladu s platnými právními předpisy a na základě příslušných metodických pokynů. Podle MPP se uskutečňují veškeré preventivní aktivity a na jeho realizaci se podílí celý pedagogický sbor a odborníci, kteří se zabývají prevencí rizikového chování (popř. také zákonní zástupci).

MPP je určen žákům a také pedagogickým i nepedagogickým pracovníkům školy. Má vést ve svých důsledcích k pozitivnímu klimatu školy. Tento program byl měl zároveň eliminovat kázeňské problémy žáků ve škole i mimo ni.

2. Identifikační údaje školy

Název školy	Základní škola a Mateřská škola Brno, Pastviny 70, příspěvková organizace
Adresa školy	Pastviny 70, 624 00 Brno-Komín
E-mail	sekretarka@zspastviny.cz
www stránka	www.zspastviny.cz
Telefon	541 223 119
Ředitelka školy	Mgr. Gabriela Kuběnová
E-mail	kubenova@zspastviny.cz

Zástupkyně ředitelky pro I. stupeň	Mgr. Hana Sedláková
E-mail	sedlakova@zspastviny.cz
Zástupkyně ředitelky pro II. stupeň	Mgr. et Mgr. Zuzana Stolarská
E-mail	stolarska@zspastviny.cz
Zástupkyně ředitelky pro Montessori pedagogiku	Mgr. Jana Švábová
E-mail	svabova@zspastviny.cz
Zástupkyně ředitelky pro Školní poradenské pracoviště a výchovná poradkyně pro II. stupeň	RNDr. Renata Závodná
E-mail	zavodna@zspastviny.cz
Školní metodička prevence pro I. stupeň	Mgr. Kateřina Černá
E-mail	cerna@zspastviny.cz
Školní metodička prevence pro II. stupeň	Mgr. Martin Dufek
E-mail	dufek@zspastviny.cz
Výchovná poradkyně pro I. stupeň	Mgr. Lenka Adámková
E-mail	adamkova@zspastviny.cz
Školní psycholožka	Mgr. Dušana Jurková
E-mail	jurkova@zspastviny.cz
Školní speciální pedagožka	Mgr. Kristýna Hájková
E-mail	hajkova@zspastviny.cz

3. Charakteristika školy

ZŠ a MŠ Pastviny 70 je sídlištní škola, která se nachází na okraji městské části Brno Komín na rozlehlých pozemcích blízko zeleně.

Škola využívá multifunkční školní a dopravní hřiště, plavecký bazén a dvě tělocvičny. ZŠ a MŠ Pastviny 70 je úplná základní škola, která sdružuje mateřskou školu, základní školu pro první a druhý stupeň, školní družinu a školní jídelnu. Specifikem naší školy jsou třídy s Montessori výukou, které jsou věkově smíšené.

Na prvním stupni zařazena výuka matematiky dle metody profesora Hejného, která je aplikována v první a druhé třídě. Následně se přechází na matematiku vyučovanou klasickou metodou.

ZŠ a MŠ Pastviny 70 má statut Fakultní školy PdF MU.

	Počet tříd	Počet ročníků	Počet žáků	Průměrný počet žáků na třídu	Kapacita školy
1.stupeň	20	5	466	23	
2.stupeň	16	4	339	21	
Celkem	36	9	805	22	850

Montessori pedagogika

Jde o promyšlený a ověřený vzdělávací systém, zahrnující speciální výukové pomůcky, které v dětech podporují přirozenou potřebu se učit. Bezpečné prostředí, kde učitel je nejen přirozenou autoritou, ale i partnerem, který pomáhá dětem rozvinout jejich vrozené schopnosti. Citlivý přístup založený na respektu a vzájemné komunikaci mezi učitelem a dítětem a také mezi dětmi navzájem. Systém, který vede k samostatnosti, zodpovědnosti a spolupráci. Montessori podporuje celkový rozvoj osobnosti dítěte (intelektuální, emocionální, praktické dovednosti, sociální vnímání). Výuka je zaměřena na:

- Práci s výukovými pomůckami (s prožitkem a všemi smysly)
- Využívání projektového vyučování
- Vzájemnou spolupráci s rodinami žáků, pravidelné konzultace
- Propojenost výuky s reálným životem (exkurze, výukové programy probíhající za hranicí školní budovy)

Hejného matematika

Tato matematika staví na dětské tvořivosti a přirozené touze poznávat – učitel nechává žáky objevovat a samostatně hledat řešení. Hejného metoda podporuje aktivitu, samostatné hledání podstaty věci a logických vztahů, děti nejsou příjemci hotových poznatků, algoritmů, vzorců či pouček, ale samy aktivně zkoumají, a postupně tak poznávají a objevují celý svět matematiky, a to hravou formou. Žáci jsou touto metodou výuky vedeni k samostatnému myšlení a řešení problémů, podporuje radost z poznávání a umožňuje si budovat matematické znalosti přirozeně a s dlouhodobým efektem.

Školní poradenské pracoviště

Od školního roku 2016/2017 funguje na naší škole Školní poradenské pracoviště, jehož kolektiv tvoří školní psycholog a vždy dva školní metodici prevence (jeden pro první stupeň a jeden pro druhý stupeň), výchovní poradci (taktéž pro první a druhý stupeň samostatně) a speciální pedagogové. Od školního roku 2019/2020 je nově jmenována zástupkyně ředitelky pro ŠPP. Od školního roku 2022/2023 je na škole zástupkyně ředitelky školy pro Montessori a funkce školní speciální pedagožky. Hlavním cílem všech pracovníků ŠPP je prevence a řešení problémů vzniklých v průběhu školního roku. Všichni členové ŠPP spolu úzce spolupracují nejen při prevenci, ale i při řešení daných problémů. Pracují navzájem spolu, s rodiči, s vedením školy a případně s příslušnými organizacemi, které se zabývají sekundární prevencí. V případě výskytu závažného problému třídní učitel informuje členy poradenského pracoviště a vedení školy. Podle závažnosti problému se členové ŠPP dohodnou na jeho řešení. Probíhají také pravidelné porady celého týmu poradenského pracoviště, na kterých se řeší aktuální témata.

Je poskytována a zajišťována péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a péče o žáky nadané.

4. Analýza výchozí situace

Prioritou prevence ve škole je nastavit žákům vzorce správného chování, nastolit správný hodnotový systém a respektování pravidel. Rozvíjet a podporovat žáky ve volnočasových aktivitách a preventivně působit při experimentování s návykovými látkami, rozvíjet povědomí žáků o tom, co takovéto látky dělají s jejich tělem i myslí a vést je k uvědomění si, proč jsou nevhodné. Momentálně se jedná především o kratom či elektronické cigarety.

Ve spolupráci s ŠPP usilujeme o podporu žáků, kteří jsou ohrožení školní neúspěšností a zaměřujeme se na jejich adaptaci a začlenění do třídního kolektivu.

Další prioritou je prevence šikany a zejména kyberšikany. K podpoře příznivého klimatu ve třídách jsou nastaveny pravidelné třídnické hodiny již od 5. ročníku. Na nich se podílí třídní učitelé, školní psycholožka, školní speciální pedagožka a metodikové prevence. V rámci těchto pravidelných setkání, které probíhají obvykle 1x za 14 dní, jsou řešeny aktuální problémy ve třídě a následně vyhodnoceno klima třídy, na základě těchto informací jsou realizovány vhodné preventivní programy. Nápady na aktivity v třídnických hodinách jsou učitelům sdíleny také prostřednictvím ŠPP a formou různých externích školení.

Na naší škole působí školní parlament. Každou třídu od 5. ročníku reprezentují dva volení zástupci. Hlavním cílem je aktivně zapojit žáky do chodu školy, rozvíjet jejich odpovědnost, demokratické myšlení a schopnost řešit problémy. Ze školního parlamentu čerpáme podněty pro preventivní činnost. Školní parlament v průběhu školního roku navrhuje a organizuje spoustu různě zaměřených akcí pro žáky celé školy, účastní se ale také besed a exkurzí. Žáci parlamentu mají mimo jiné možnost konzultovat vybraná témata s vedením školy. Parlament žáky vede k zodpovědnosti, toleranci, ale také kreativitě či prosociálnímu chování. Účastní se také dobročinných a charitativních akcí. Mezi další akce, které spoluorganizovali patří například Den laskavosti, Den duševního zdraví, Den povědomí o rakovině prsu, Den Downova syndromu a spoustu dalších.

U všech žáků se ve škole dále budeme soustředit na vedení k toleranci, spolupráci, respektu a k upevňování vzájemných vztahů mezi žáky, také k dovednosti přiměřeně řešit případné konflikty.

Především je nutné vést žáky ke správnému životnímu stylu, upozorňovat na rizika užívání návykových látek.

5. Cíle MPP

Základním cílem prevence je především předcházení nežádoucím jevům. Úkolem není jevy zcela vymýtit, nýbrž je dostat pod kontrolu, regulovat je a zamezit jejich vzniku a šíření, minimalizovat vznik a snížit míru rizikového chování u žáků. Posilovat a podporovat zdravý životní styl, sociální a osobnostní rozvoj žáků.

5.1. Dlouhodobé cíle

- a) Prevence výskytu rizikového chování
- b) Systém spolupráce se zákonnými zástupci žáků v oblasti prevence rizikového chování a zkvalitnění informovanosti zákonných zástupců o aktuálních problémech (nebezpečí související se šikanou, dále užíváním internetu, tabákových výrobků, alkoholu a jiných návykových látek, záškoláctví)
- c) Zlepšování schopnosti žáků činit zodpovědná a informovaná rozhodnutí
- d) Výchova ke zdravému životnímu stylu (ochrana svého fyzického i duševního zdraví, osobní a duševní hygiena, výživa a pohybové aktivity)
- e) Zkvalitňování právního povědomí
- f) Rozvoj osobnosti žáka a posilování pozitivních životních postojů a hodnot empatie, schopnost pomoci druhým (v rámci rodiny, školy a společnosti)
- g) Podpora sebedůvěry a optimismu v dětech, motivace k plnohodnotnému životu a správnému uspořádání žebříčku hodnot
- h) Vytváření přátelského prostředí školy, kde se žáci cítí bezpečně, vzájemně se respektují a mají kvalitní vztahy mezi sebou, pedagogy a rodiči.

5.2. Krátkodobé cíle

- a) Podpora **chování v souladu se školním řádem** (úcta k cizímu vlastnictví, nežádoucí projevy chování, záškoláctví, neplnění školních povinností)
- b) **Umění komunikace** nejen mezi vrstevníky, ale i dospělými (respekt, slušnost, etiketa, tolerance, empatie)
- c) Předcházení všem formám **šikany a kyberšikany**
- d) Zajištění dostatečných informací o **závislostním chování**, jeho rozpoznávání a možnostech pomoci při jeho výskytu (zneužívání a snadná dostupnost žvýkácího tabáku a elektronických cigaret)
- e) Výchova k **finanční gramotnosti** (informace o finančních institucích, spravování vlastního a rodinného rozpočtu, rizika zadluženosti)
- f) Vedení žáků ke smysluplnému **využití volného času**

- g) Aktivita zaměřená na **rodičovskou veřejnost** (posilovat vzájemnou komunikaci a důvěru, realizovat školní akce určené pro rodiče a žáky – besedy apod.)
- h) Práce s **klimatem třídy** a metodická podpora třídnických hodin
- i) Vedení žáků k toleranci různých způsobů vzdělávání a školní práce
- j) Hledání ideální volby preventivních metod pro problém sebepoškozování a poruch příjmu potravy
- k) Podpora žáků v toleranci k menšinám (náboženským, genderovým, etnickým...)

6. Realizace MPP

Na realizaci MPP se podílí vedení školy, školní metodikové prevence, školní psycholog, výchovní poradci, speciální pedagogové a ostatní členové pedagogického sboru.

6.1. Trvalé úkoly pedagogických pracovníků

- a) Seznámení se s interními materiály školy (minimální preventivní program, programové aktivity pro třídní učitele, materiály na třídní schůzky, plán akcí na školní rok 2025/2026– zpětná vazba, vyhodnocení dotazníku rizikového chování žáků, aktuální legislativa, třídnické hodiny – témata prevence, evidence a systém specifické prevence)
- b) Účast na proškolení pedagogických pracovníků v problematice rizikových projevů chování u dětí – diagnostika, řešení, prevence, poradenství atd.
- c) Vzájemná kooperace mezi pedagogy
- d) Zakomponování preventivních aktivit do tematických plánů v jednotlivých předmětech
- e) Získávání a posilování důvěry žáků vůči pedagogům
- f) Vnímavost vůči projevům žáků a jejich celkovému chování (vč. jeho změn a změn ve školních výsledcích)
- g) Poskytování informací žákům ve výuce i mimo výuku
- h) Včasné upozornění zákonným zástupcům při výskytu rizikového chování žáků, participace na jeho řešení problému
- i) Sledování absence žáků, možné riziko skrytého záškoláctví
- j) Podpora schopnosti žáků vyjádřit svůj názor, a to především na problém, který se jich dotýká

6.2. Metodické, učební materiály a další pomůcky

- a) Materiály z oblasti prevence rizikových projevů chování jsou pro pedagogy k dispozici u metodiků prevence
- b) Nástěnky s důležitými aktuálními dokumenty, popř. kontakty na odborníky
- c) Materiály pro prevenci rizikového chování na školní rok 2025/2026 ve školním teamu Školní poradenské pracoviště, složka Prevence rizikového chování
- d) Informace na webových stránkách školy

6.3. Metody a formy práce

V průběhu školního roku plánujeme spolupráci s lektory v rámci připravovaných preventivních programů. Realizace jednotlivých programů bude uzpůsobena podmínkám a aktuálním tématům. Další část realizace preventivních programů bude zařazena do třídnických hodin.

Při běžné realizaci využíváme nejčastěji následující metody a formy práce:

- a) výuka (výklad, diskuze, besedy, problémové vyučování, práce s internetem – vyhledávání informací, prezentace, referáty, slohové práce, výtvarné práce)
- b) třídnické hodiny (preventivní programy, diagnostika klimatu třídy)
- c) třídní akce (výlety, školy v přírodě, LVK, soutěže,)
- d) individuální, týmová práce s problémovým žákem
- e) besedy a přednášky s odborníky, diskuse
- f) sportovní turnaje
- g) adaptační kurzy – 6. ročníky
- h) celoškolní projekty
- i) konzultační hodiny pedagogů školy
- j) poradenská činnost výchovných poradkyň, školních metodiků prevence, školní psycholožky, školní speciální pedagožky
- k) spolupráce se zákonnými zástupci žáků

6.4. Spolupráce se zákonnými zástupci žáků

- a) seznámení zákonných zástupců s problematikou rizikových projevů chování u žáků na třídních schůzkách, hovorových hodinách, v nutném případě na mimořádných třídních schůzkách, konzultacích s pedagogy, to vše individuálně i kolektivně
- b) diagnostika a řešení aktuálních problémů se zákonnými zástupci žáků
- c) organizace besed pro rodiče

6.5. Preventivní programy a jednorázové akce

Preventivní programy I. st.:

Akce	Třída	Instituce, lektor	Plán
Online ZOO	1. až 3. ročník	metodička prevence	celoročně
Dobrá třída (klíma třídy)	1. až 3. ročník	školní psychologka	celoročně
Dětská práva a povinnosti	5. ročník	Policie ČR	II. pololetí
Skrytá nebezpečí internetu – aneb predátor na obzoru	4. a 5. ročníky	Elim Letovice, Bc. Kotouček	duben- květen 2026

Preventivní programy II. st.:

Akce	Třída	Instituce, lektor	Plán
Adaptační kurz – vícedenní pobyt	VI. A, VI.B., VI.C, VI.M	třídní učitelé, školní psycholog, lektoři -Aktiv21	září 2025
Prevence tzv. bodyshamingu, budování zdravějšího sebeobrazu	VI.A, VI.B., VI.C, VI.M	lektoři organizace Moje tělo je moje	duben 2026

Bc. Matěj Krejčí – „Jak se bránit šikaně na internetu?“ Žijeme v době, kdy mobil, sociální sítě a internet je součástí našeho každodenního života.	VII.A, VII.B, VII.C, VII. M	lektor – Agentura JL	říjen 2025
Skrytá nebezpečí internetu I. aneb predátor na obzoru	VIII.A, VIII.B, VIII.C, VIII.M	lektor Bc. Pavel Kotouček ELIM LETOVICE	březen 2026
Právní odpovědnost	IX.A, IX.B, IX.C, IX.M	Bc. Vít Matula, OSPOD Brno Komín	květen 2026
Zážitkové techniky v protidrogové prevenci	VI.A, VI.B, VI.C, VI.M, VII.A, VII.B, VII.C, VII.M, VIII.A, VIII.B, VIII.C, VIII.M, IX.A, IX.B, IX.C, IX.M	metodik prevence II. stupně	celoročně

Září 2025 až červen 2026:

Další akce a programy v rámci prevence budou probíhat dle nastavených pravidel. Témata a časy konání jednotlivých programů se mohou změnit podle aktuální potřeby a nutnosti.

Na škole působí celá řada zájmových kroužků sportovních, kulturních a jiných. Jejich seznam je v oficiálních dokumentech školy.

Za zmínku stojí také celoroční projekt „Ruku v ruce“, ve kterém má každý prvňáček přiděleného provázejícího deváťáka, který mu pomáhá poznávat školu a zvládnout přechod ze školy mateřské. Na oplátku prvňáček na konci školního roku symbolicky vyprovodí ze základního vzdělávání a rozloučí se s ním.

Pravidelné pracovní semináře určené pro školní metodiky prevence v Poradenském centru – Brno, Sládkova 45.

Pravidelná metodická setkání školních speciálních pedagogů a školních psychologů organizována PPP Brno.

Pravidelná metodická setkání výchovných poradců organizována PPP Brno.

Řešení konkrétních případů spojených s výskytem sociálně nežádoucích jevů.

MPP bude na konci školního roku vyhodnocen.

Mezi další akce působící preventivně na žáky naší školy můžeme zařadit také:

Exkurze:

- pravidelné návštěvy knihovny
- návštěvy muzeí
- divadelní představení
- návštěvu úřadu práce
- návštěva planetária
- exkurze do VIDA centra
- program na dopravním hřišti
- další...

Soutěže a olympiády:

- Zeměpisná olympiáda
- Logická olympiáda
- Dějepisná olympiáda
- Přírodovědný klokan
- Dopravní soutěž
- Recitační soutěž
- Olympiáda v českém jazyce a Olympiáda v anglickém jazyce
- Mladý chemik
- Matematická olympiáda
- Klokan
- Babylon – soutěž ve čtenářské gramotnosti
- Literární soutěž

- Pěvecká soutěž
- Sportovní soutěže

6.6. Prevence jako součást výuky

Vybraná témata prevence probíraná v rámci vyučovaných předmětů:

Prvouka (1.-3. ročník):

- zdravá výživa
- zdravý životní styl
- škodlivost návykových látek
- situace ohrožující zdraví nebo život a chování při nich

Přírodověda (4.-5. ročník)

- škodlivost návykových látek
- zdravá výživa a životní styl
- životní prostředí a ekologie

Tělesná výchova (1.-9. ročník)

- první pomoc
- zdravý pohyb

Výchova ke zdraví (6.-7. ročník)

- zdravá výživa a životní styl
- sexuální výchova
- první pomoc
- civilizační choroby a jejich prevence
- vztahy a bezpečí
- duševní zdraví

Přírodopis (8. ročník)

- zdraví
- prevence úrazů
- pohlavní choroby

Výchova k občanství (8.-9. ročník)

- bezpečí v rodině
- práva a povinnosti

- problematika rasismu a xenofobie, diskriminace
- náboženství
- šikana
- komunikace
- finanční gramotnost

Člověk a svět práce

- Volba povolání
- Pracovní trh a uplatnění

V Brně dne 30. 9. 2025

.....
 Mgr. Gabriela Kuběnová
 ředitelka školy

.....
 RNDr. Renata Závodná
 zástupkyně ředitele pro ŠPP

.....
 Mgr. Kateřina Černá
 metodička prevence pro 1. stupeň

.....
 Mgr. Martin Dufek
 metodik prevence pro II. stupeň

.....
 Mgr. Dušana Jurková
 školní psychologka